

מא/אש

פרטי כל מס. ג/42

פשיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום ג'
ט' אייר תשי"א - 15.5.51
בשעה 08.30

נ ו כ ח ר : י. שפרינצק - יו"ר הכנסת
ב. ניר - סגן יו"ר הכנסת

חברי הועדה:

י. הררי - היו"ר
ד. בר-רב-האי
י. בשר
י. בר-יהודה
ס. ארגוב
פ. אילנית
ס. בן-עמי
ה. ברגר
ת. טובי
א. ג'רג'ורה
ס. יערי
צ. יהודה
י. כסה
ש. כץ
ע. שימון
א. פזור
ס. נורוק
א. תבורי
י. קליבנוב
י. ברץ

מוזמנים:

ח. צדוק - משנה ליועץ המשפטי
י. קרן צבי - מטעם משרד המשפטים
א. צידון - סגן מזכיר הכנסת

חברי הועדה:

א. רוזיאל נאור
ח. כהן טגורי
א. י. גרינברג

ח ס ר ו :

ס ד ר ה י ו ם : חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם,
תשי"א - 1951

היו"ר י. הררי:

פותח את הישיבה.
אנו ממשיכים לדון בחוק החסינות. אני
רק רוצה להפנות לתשומת לבכם, שבהתאם לחוק הבחירות, סעיף 67, ועדת
הכנסת צריכה לתבוע את סיעות הכנסת הראשונה לצורך רשימות הבחורים
לכנסת הבאה, ואף את באי כוח הרשימות. דבר זה פוטל עלינו לעשותו
גם אילו לא פנו אלינו, אבל נוסף על כך יור ועדת הבחירות פנה שנזדרז
בתביעת העניין. אנו נדון בעניין זה בישיבה הבאה, ועל כן כדאי שכל
סיעה תכין את הבא-כוח שלה.

ביחס לסעיף 9(ב) - שדנו בו בישיבה
הקודמת - אתם זוכרים שהיו שתי בעיות, והחלטנו להפריד, אבל לא היה
מדובר מה פפרידים. לאחר שהוברר לחלוטין שיש רוב בעד סעיף 1, וכפי
שהרוב מפרש מפרדידים בין משפטים פליליים ובין שאר הדברים. עלינו
להחליט גם על כך פי יכול לפנות. בישיבה הקודמת הוחלט שלא כל אחד
יכול לפנות. אני מבין שרק היועץ המשפטי יכול לעשות זאת.

י. בר-יהודה:

אני רוצה לנסוע בעד האפשרות שהיועץ
המשפטי יוכל לחסן חבר אחד על ידי ביטול

התביעה נגדו.

היו"ר י. הררי:

זוהי בעיה נפרדת שאין לה תקנה, כי היועץ
המשפטי לפי החוק הקבוע, יכול בכל רגע לא
להמשיך במשפט. לא נוכל לכתוב, שהיועץ המשפטי מוכרח להמשיך במשפט.

י. בר-יהודה:

אני מציע, שכל בן-אדם יוכל לפנות למשפט,
ובית-המשפט ישאל אם יש חסינות או לא.

היו"ר י. הררי:

לפי החוק הרגיל במדינה כל אדם יכול
לפנות רק ביחס לעבירות פזופציות שאין
בהן משום אינטרסים למדינה ורק במשפטי שלום. מה שאתה רוצה לפתור, לא
תוכל לפתור כאן, אלא רק על ידי שינוי החוק הפלילי ביחס לחברי הכנסת.

י. בר-יהודה:

אני רוצה לראות את היועץ המשפטי שיפסיק
את המשפט.

היו"ר י. הררי:

אף בן-אדם אינו יכול להגיש תביעה = להפסיק
משפט פלילי/ אלא היועץ המשפטי, חוץ משפטים
חסרי ערך שהמשרה מודיעה מראש שאין לה כל אינטרס בהם.

י. בר-יהודה:

אציע סעיף נוסף האומר: החליטה הכנסת
להוריד חסינות, אינו רשאי היועץ המשפטי
שלא להגיש את המשפט. אני מציע להוסיף, שלהוריד חסינות יכול כל חבר
כנסת.

היו"ר י. הררי:

ישנן שלוש הצעות: (א) רק היועץ המשפטי;
(ב) היועץ המשפטי וכל אדם שפגיש תביעה
פלילית; (ג) היועץ המשפטי וחבר כנסת.

אולי אפשר לעשות אלמנציה משתי ההצעות:
היועץ המשפטי, וכל אדם? (קריאות: לא) מצב חברי הכנסת יהיה כמצב כל
פקיד המשרת את המדינה, שרק היועץ המשפטי יוכל להגיש משפט, ועל ידי כך
הורדת חסינות. הצעת חבר הכנסת בר-יהודה היא להוסיף לכך: חבר כנסת.
זאת אומרת: עלינו להחליט על אחת משתיים: היועץ המשפטי, או היועץ המשפטי
וכל חבר כנסת.

טא/אש

ועדת הכנסת
15.5.51

ההצעה של חבר הכנסת בר-יהודה אינה אמרית
בגדר החוק הקיים.

ח. צדוק:

אני מסער שחברי הכנסת הועדה שמעו זאת
ויצביעו בהתאם לכך.

היו"ר י. הררי:

ה צ ב ע ה

- בעד הצעת חבר הכנסת בר-יהודה - היועץ המשפטי
2 וחבר כנסת -
- 8 - בעד ההצעה - היועץ המשפטי

בתקבלה ההצעה - היועץ המשפטי.

הסתייגות לחבר הכנסת בר-יהודה.

עכשיו עלינו להחליט אם קודם מסירים את
החסינות ואחר כך מנישים את המשפט, או

היו"ר י. הררי:

ההיפך.

אצביע לראשונה מי בעד זה שקודם פלנים להורדת
החסינות ואחר כך אפשר להגיש משפט, ואחר כך אצביע ההיפך.

ה צ ב ע ה

- 9 בעד ההצעה, שקודם מורידים את החסינות ואחר כך מנישים את המשפט -
- 1 בעד ההצעה, שקודם מנישים את המשפט ואחר כך מורידים את החסינות -

בתקבלה ההצעה, שקודם מורידים את החסינות
ואחר כך מנישים את המשפט.

הסתייגות לחבר הכנסת בר-יהודה.

בזה, נדמה לי, כי פתרנו את סעיף 9(ב) באופן
עקרוני פבלי לנסחו.

היו"ר י. הררי:

אנו עוברים לסעיף 9(ג)(1):

"בריונה בבקשה שהועברה אליה על ידי יושב
ראש הכנסת תזמין ועדת הכנסת את חבר הכנסת הנוגע בדבר ותשפע את הטענות
להגנתו. ועדת הכנסת לא תחליט על הפלצה להסרת חסינות, אלא אם כן היא
איפשרה מצדה את הופעת חבר הכנסת הנוגע בדבר בפניה והשמעת טענות ההגנה שלו.
אי-הופעתו של חבר כנסת הנוגע בדבר בפני ועדת הכנסת, ללא צידוק ספיק, לא
תמנע בעד הכנסת מלהחליט בעניין."

הסעיף בתקבל.

מא/אש

ועדת הכנסת
15.5.51

היו"ר י. הררי
אנו עוברים לסעיף 9(ג)(2):
"החליטה ועדת הכנסת ברוב של שני שלישים
מהמצביעים להפליץ על הסרת חסינות - יובא הענין למנסת לדיון ולהחלטה."

פ. ארנוב: אני מציע: רוב פשוט.

היו"ר י. הררי: ישנן שתי הצעות: רוב של שני שלישים ורוב רגיל.

י. בדר: הצעת פשרה. אני מציע שנשאיר כאן שני שלישים ואז לא אציע, שאי אפשר יהיה לשנות את הסעיף הזה אלא בשני שלישים.

פ. ארנוב: אינני מקבל את הצעת הפשרה.

היו"ר י. הררי: אני מצביע את שתי ההצעות.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה - רוב רגיל - 10

בעד ההצעה - שני שלישים - 6

נתקבלה ההצעה - רוב רגיל.

הסתייגות לחברי הכנסת ברו-יהודה ובדר.

היו"ר י. הררי: אני עוברים לסעיף 9(ב)(3):
"לא החליטה ועדת הכנסת כאמור בסעיף קטן (2) תידחה הבקשה והענין לא יבוא לפני הכנסת."

הסעיף נתקבל.

סעיף 9(ד)(1):
"החלטת הכנסת על הסרת חסינות מעל חבר כנסת טעונה רוב של שני שלישים מהמצביעים."

פ. ארנוב: אני מציע רוב רגיל.

היו"ר י. הררי: אני מצביע את שתי ההצעות: רוב רגיל ורוב של שני שלישים.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה - רוב רגיל - 10

בעד ההצעה - שני שלישים - 7

נתקבלה ההצעה-רוב רגיל.

סא/אש

ועדת הכנסת
15.5.51

היו"ר י. הררי:
אנו עוברים לסעיף 9(ד)(2):
"הכנסת לא תדון ולא תחליט בהסרת חסינות מעל חבר כנסת אלא אם כן הודיעו לכל חברי הכנסת לפחות 24 שעות מראש על קיום הדיון ההצבעה".

א. מזור: אני מציע לכתוב: "לפחות 48 שעות".

היו"ר י. הררי:
אני מציע להשאיר 24 שעות, כי לפעמים זה דבר דחוף. במשך 24 שעות אפשר לייס את כל חברי הכנסת הנחוצים.

ה. צדוק:
אני רוצה להציע שסעיף זה שהוא סעיף של פרוצדורה פנימית של הכנסת יוצא מן החוק ויוסדר יחד עם כל הפרוצדורה של החסינות בתקנון של הכנסת.

היו"ר י. הררי:
היות ואין זה קשור עם התקנון, ובכל ענייני התקנון נקבע שלא יודעו 24 שעות קודם, אני עומד על הצעתי. אם אין שום חבר ועדה מציע את אשר הציע משנה ליועץ המשפטי, אני בכלל יכול לא להצביע.

ה. צדוק:
הגישה הפרוצדורלית הזאת של יושב ראש הועדה לא לפי דעתי גישה של יו"ר הכנסת בלבד. בדרך כלל אינני עומד על כך, אבל בוועדות אחרות הצעות זוכות להצבעה.

היו"ר י. הררי:
דבר כזה יכול להיות כחוק שהממשלה מציעה כי אז בתור בא-כוח הממשלה אתה יכול לרשום לך הסתייגות, אבל פה הממשלה איננה מופיעה.

אני מציע את שתי ההצעות.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה - 48 שעות - 5

בעד ההצעה - 24 שעות - 7.

בתקבלה ההצעה - 24 שעות.

היו"ר י. הררי:
אנו עוברים לסעיף 9(ד)(3):
"הכנסת תדון ותחליט בענין הסרת חסינות בנוכחות חבר הכנסת הנוגע בדבר וחשמע את הטענות להגנתו. אי הופעתו של חבר הכנסת הנוגע בדבר בפני הכנסת, וכן אי השמעתו בפני הכנסת את הטענות להגנתו, ללא צידוק מספיק, לא יוסמנו מעד הכנסת סלהחליט בענין".

הפעיף בתקבל.

סעיף 9(ה)(1):
"הובא חבר כנסת בפני שופט לפי סעיף 8(ב) חייב השופט להודיע על כך מיד ליו"ר הכנסת".

ה. צדוק: יש לי הצעות ביחס לסעיפים 9(ג)-(ד).

היו"ר י. הררי:
אקרא קודם כל את כל סעיף ה':
(ה) (2) "הודעה לפי סעיף קטן (1) תראה כבקשה להסרת החסינות מעל חבר הכנסת והכנסת תדון בה כאמור בסעיפים סטנים (ג). (ב). (ג). ו-(ד)."

ועדת הכנסת
15.5.51

(ה) (3) יושב ראש הכנסת יודיע לשופט את החלטת ועדו
הכנסת או את החלטת הכנסת, הכל לפי הענין.

(4) לא באה הודעה על הסרת החסינות על ידי הכנו
תוך 10 ימים מיום שפנה השופט ליושב ראש
הכנסת, ישוחרר חבר הכנסת והפעולה המשפטית
נגדו תופסק.

ח. צדוק: ביחס לסעיף 9(ג), סעיפים קטנים ג' ד' יש לי
הצעות ניסוח.

י. בר-יהודה: בסעיף ה (2) הכוונה היתה לדבר אחר, שאם ועדת הכנו
סחליטה להביא בפני המליאה, הדבר טובא גם למליאה,

היו"ר י. הררי: אני חושב, שהכוונה היתה בדיוק כפי שהסעיף מנוסח.
בזמנו דברנו על הקשיים בהנאת חבר כנסת ודברנו גם
על חסינות הבנין ומה נעשה באם חבר כנסת לא ירצה לעזוב את הבנין לאחר שיובו
אליו. החלטנו שהנאת חבר כנסת בפני המליאה לא תהיה תלויה בוועדת הכנסת, אלו
אם המשטרה תדרוש, צריך להביאו בפני המליאה. אנו יכולים לשנות את, אבל זה
לא היה בהיסח הדעת, אלא דנו בזה.

ח. צדוק: ביחס לסעיפים 9(ג)(ד), לאור ההחלטות שנתקבלו, אני
מזיע, שהנוסח יהיה בערך כזה: הכנסת רשאית על פי
המלצת ועדת הכנסת להסיר את החסינות מחבר כנסת. ועדת הכנסת לא תמליץ והכנסת
לא תחליט על הסרת חסינות, אלא לאחר שניתנה לאותו חבר כנסת ההזדמנות להשמיע
את דברו; ואחר כך נוטף את מה שנאמר כאן בנוגע ל-24 שעות. נדמה לי, שהנוסח
הקצרה הזאת אומרת בקיצור את מה שנאמר כאן בכמה וכמה סעיפים. אני, למשל,
לא הייתי מציע לדבר על השמעת דברים להגנתו. נוסחה זו אומרת, שמוכרחים
להזמין את חבר הכנסת, אבל אי אפשר לדון אותו כאשר אינו בא ומשמיע את דברו.

היו"ר י. הררי: מה ששייך למלה "להגנתו", אני חושב שהערתך נכונה,
ואני מציע לקבלה.

י. בר-יהודה: במקום המלים "על פי המלצת ועדת הכנסת", אני מציע
לכתוב: "על פי הצעת ועדת הכנסת", כי במליאת הכנסת
דנים רק על הצעות.

ח. צדוק: ההבדל בין הצעה לבין המלצה אינו מהותי.

ד. בר-רב-האי: אני מציע לכתוב: "ועדת הכנסת תביא הצעה".

ח. צדוק: אם מקבלים הצעה זו צריך לכתוב: הכנסת רשאית על
פי הצעת ועדת הכנסת להסיר חסינות. ועדת הכנסת לו
תציע, והכנסת לא תחליט, אלא אם נתנה לחבר הזדמנות להשמיע את דברו.

הוחלט לקבל את הנוסח שהוצע על ידי הפשנה ליועץ המשפטי.

ח. צדוק: הערות לסעיף 9(ה). אני רוצה להזכיר שהועדה החליטה
על: א. שבנסיבות מסוימות שתופשים חבר כנסת
בשעת ביצוע פשעים חמורים, אפשר לעצור אותו; ב' שבקשה להסרת חסינות לצורך
משפט פלילי יכולה להיות מושגת רק על ידי היועץ המשפטי. לאור 2 ההחלטות
הללו, נדמה לי שכל מה שצריך לומר בסעיף ה' הוא: אם חבר כנסת נעצר בשעת
ביצוע אחר מהמעשים שמותר לעצור אותו, לא יוחזק במעצר יותר מאשר א ימים,
אלא אם בתוך התקופה הזאת הכנסת החליטה להסיר ממנו את החסינות לצורך
משפט זה. כל התפקיד של בית המשפט אינו נכנס לכאן בעיקר לאור ההחלטות
שלנו שקודם מקשים הסרת חסינות ואחר כך מגישים את המשפט.

י. בר-יהודה:

אני מציע להשאיר את סעיף ה' (1), מאחר שהחלטנו שרק היועץ המשפטי יכול להגיש תביעה פלילית.

ד. בר-רב-האי:

לפי ההצעה של המשנה ליועץ המשפטי נשלחת מחבר כנסת הזכות שיסנה לכל אדם להופיע בפני השופט.

ח. צדוק:

בשעת מעצרו של חבר כנסת עקב ביצוע עברה, הרשות העוזרת צריכה להודיע על כך ליו"ר הכנסת ולנשיאו הכנסת. זה נאמר בסעיף 3(ג), והחלטנו לדון על כך כאשר נגיע לענין שאנו דנים בו עכשו. ישנה כבר הודעה בפני המוסד העליון של הכנסת, שחבר כנסת נמצא במעצר. לאחר שהוא נמצא במעצר חלה ביחס אליו הפרוצדורה הרגילה בהגבלה אחת, שתוך 30 ימים, או 7 ימים - כפי שיוחלט - אם אין החלטה, עפ"י בקשת היועץ המשפטי, לפי הצעת ועדת הכנסת, בהחלטה של הכנסת להסיר את החסינות לצורך המשפט, בתום 10 ימים מוכרחים לשחרר אותו. אין צורך לקיים סגור בין השופט והכנסת.

ד. בר-רב-האי:

על ידי הודעה זו של הרשות העוזרת, המשטרה פטורה מהחובה להביא אותו בפני שופט כמו כל

עציר אחר?

ח. צדוק:

על ידי הודעה זו המשטרה אינה פטורה מלהביא את חבר הכנסת בפני שופט; היא צריכה להביאו בפני השופט כמו כל אדם אחר, והשופט רשאי להאריך את מעצרו כמו כל אדם, אבל בגבולות 10 ימים.

י. בר:

האם בקשר לסעיף זה סגורה הדרך למעצר אדמיניסטרטיבי של חבר כנסת?

היו"ר י. הררי:

אני חושב, שסעיף 1 אומר זאת.

ח. צדוק:

הסוגיה שאנו עומדים בה כרגע היא שאלת המעצר לצורך משפט מסוים. הענין שעליו שואל חבר הכנסת בר, אינו ענין של הסרת חסינות לצורך משפט עבור מעשה פשע מסוים, אלא הסרת זכות החסינות וזה שייך לכל יתר הדברים שאפשר להחליט עליהם על פי בקשה של הממשלה או של אחד מחברי הכנסת.

היו"ר י. הררי:

אני חושב שנצטרך לכתוב, שאם הוכא בפני השופט לאחר שהוסרה החסינות אין צורך להודיע.

ח. צדוק:

המצב הוא, שאחרי שהוסרה חסינות מחבר כנסת לצורך תביעה פלילית מסוימת, הוא לגבי אותה תביעה פלילית נמצא באותו מצב כמו כל אדם.

בסעיף זה צריכים להאמר 2 דברים:
א. כאשר עוזרים חבר כנסת בשעת ביצוע אחד פמעשי פשע אלה, צריכה הרשות העוזרת להודיע על כך מיד ליו"ר הכנסת;

ב. חבר כנסת שנעצר כאמור לא יוחזק במעצר יותר מאשר X ימים, כפי שיוחלט, אלא אם לפני זה הכנסת הסירה מעליו את החסינות לגבי ענין מסוים זה.

היו"ר י. הררי:

ישנן שתי נוסחאות: הנוסחה של היועץ המשפטי והנוסח הקודם.

ה צ ב ה

בעד הנוסחה כפי שהוצעה על ידי המשנה ליועץ המשפטי - 8
בעד הנוסחה הקודמת - אין

בתקבלה הנוסחה שהוצעה על ידי המשנה ליועץ המשפטי

ח. צדוק: עוד נקודה אחת והיא: מה יהיה בפגרת הכנסת לגבי השאלה של 10 ימים. על כך צריך לתת תשובה.

י. בר-יהודה: התשובה היא, שהיו"ר יקרא לישיבה יוצאת מן הכלל.

היו"ר י. שפרינצק: אנו עוברים לסעיף 10:
"גידון חבר כנסת על פשע, רשאית הכנסת להחליט על הפסקת כהונתו כחבר כנסת לתקופת מאסרו".

ע. מסרון: יש לי סבלנות לשמוע כיצד מטהרים שק"ן טעמים כל חטא של חבר כנסת. אני נמצאת 40 שנה בארץ ואיש לא התנפל לי. אינני יודעת מדוע אני צריכה לקבל חסינות, כאילו כל הישוב מתנפל לכל חבר כנסת. אני דורשת בכל תוקף לכתוב: תפסיק הכנסת את כהונתו כחבר כנסת לתקופת מאסרו, במקום הסעיף כפי שהוא מנוסח.

היו"ר י. הררי: אני מציע, שלא יהיה כתוב "פשע", אלא: "אם נדון חבר כנסת למאסר, רשאית הכנסת להחליט על הפסקת כהונתו כחבר כנסת לתקופת מעצרו".

א. סזנר: אני תומך בהצעת חברת הכנסת סימון.

י. בר-יהודה: מה פירוש "הפסקת כהונתו"? פירוש הדבר שאותו חבר כנסת חדל בינתיים להיות חבר כנסת; ואז, אם חדל להיות חבר כנסת, נכנס אחר במקומו, נשאלת השאלה: מה יהיה כאשר אותו חבר כנסת ישתחרר ממעצרו?

י. בדר: אני מציע למחוק את סעיף 10 בכללו. פירוש הסעיף הזה למעשה הוא הפסקת משכורת. אין שום תוקף אחר לכל הסעיף הזה, אלא הפסקת משכורת, ואני חושב שבתנאים הצבוריים שלנו, צרי להשאיר את הענין למפלגה.

ח. צדוק: לי נדמה, שהסעיף כפי שהוא, אינו יכול להשאר. אפשר להחליט על אחת משתיים: או שלפי החלטת הכנסת חבר כנסת חדל להיות חבר כנסת. וזוהי אחת הצורות של סיום כהונה בכנסת, כי אז נכנס מישהו אחר במקומו. לזה אין מתכוונים. מתכוונים למה שקוראים באנגלית "סטפישן"; מהי המשמעות של ההפסקה הזמנית הזאת. חבר כנסת כזה נשאר חבר כנסת "רדום" במצב של תרדמה. בפידה שהדבר נגזע למלוי תפקידיו הפרלמנטריים - הצבעה, דיון וכו' - עצם המאסר מונע בעדו מבחינה פיזית לעשות דברים אלה.

י. כסה: איך יכול אדם, שישב בבית סהר כפושע, לחזור לכנסת

ח. צדוק: חבר הכנסת כסה, אם זוהי דעתך, אתה צריך לבחור באלטרנטיבה הראשונה שהסברתי לכם.

היו"ר י. הררי: לא כל עבירה שבגללה נדון אדם היא עבירה מבישה. ישנה עבירה על חוקי התנועה. עבירה כזאת אינה

א. צילינג:

אני מציע, שיהיה כתוב: נדון חבר כנסת למאסר, רשאית הכנסת להחליט על הפסקת כהונתו כחבר כנסת לתקופת מאסרו. כלומר: הכנסת רשאית, ולא חייבת, כי זה קשור עם הפסקת משכורת וזהו עונש נוסף ולא הכרחי. אני מציע להוסיף את הסלים הבאות: "אולם, סיעתו בכנסת תוכל להודיע על הפסקת כהונתו ובמקרה זה א' יחדל להיות חבר כנסת."

י. קליבנוב:

הצעה לסדר הויכוח. השאלה הזאת מטובכת עד מאד, ואת זאת רואים מהצעתו האחרונה של חבר הכנסת צילינג. שמשום מה נותנת זכות מיוחדת לסיפאות, שבדרך כלל בענין זה עדיין לא נגענו בשאלת השליטה של הסיעות על חבריהן בענינים כאלה. יכול להיות שבתנאים שלנו ולפי ההרכב שלנו יש לזה הגיון מסוים. על כל פנים, זהו חידוש אגדול בפרקטיקה הפרלמנטרית בכל העולם. אני מציע, שלא נדון בענין זה על רגל אחת, כי אם נדחה את הדיון על סעיף זה למספר ימים עד אשר נקבל סקירה מהיועץ המשפטי מהו הנוהג בכל העולם ועד אשר בעצמנו נוכל להחליט בענין.

היו"ר י. הררי:

ישנה הצעה לסדר של חבר הכנסת קליבנוב, להפסיק את הדיון בסעיף 10 עד לקבלת האינפורמציה מהיועץ המשפטי. אצביע את ההצעה בעד ונגד.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה להפסיק את הדיון בסעיף 10 - 2
נגד - 8

ההצעה ברחמה

י. כסה:

אני מציע שהכנסת או ועדת הכנסת תוכלנה להבחין, לפי סעיף האשמה, אם החבר יכול לחזור לכנסת לאחר תקופת מאסרו או לא.

ה. ברנר:

הצעתי היא בעצם בעקבות הצעת חבר הכנסת כסה, אבל היות ואני סנין שזהו ענין חסור, חושבני שאיננו יכולים להרחיק לכת כמו חבר הכנסת צילינג ולומר שהרוב יהיה מעוניין שחבר של סיעת מיעוט, לאחר שישב בבית סהר, יחזור לכנסת, ועל ידי כך להטיל צל על כל מפלגתו. אני סבור, שבמקרה זה רשאית הכנסת לשלול מנדט מחבר שנדון על מעשה פשע ובמקרה זה, במקרה יחידי, ברוב של שני שלישים.

ט. בן-עמי:

אני מציע למחוק את סעיף 10 בכללו.

ח. צדוק:

אני רק רוצה להצביע על שני תקדימים שקיימים בענין דומים לא בארצות אחרות אלא בחוק שלנו. ניקח לדוגמא את מעמד עורכי הדין. ישנו מוסד-המועצה המשפטית. אם עורך דין נדון למאסר, זה כשלעצמו אינו פוגע במעמדו כעורך דין, אבל במועצה המשפטית רשאית, אם היא חושבת שאבירה מסויימת שעליה הוא נידון היא עבירה שיש בה משום קלון מוסרי, רשאית לשלול ממנו את מעמדו כעורך-דין לתקופה או לצמיתות.

דוגמה שניה: בהצעת חוק השופטים המונחת לפני הכנסת ישנה הצעה על מין גוף של שופטים בדומה לזה של המועצה המשפטית, ובט שם נאמר שאם שופט נידון על עבירה, זה כשלעצמו אינו פוגע במעמדו. אולם, אם עבר עבירה שיש בה משום קלון מוסרי יכול הגוף הזה לשלול את מעמדו כשופט.

השאלה העומדת בפני הועדה היא זו: האם אפשר להשאיר מצב משפטי של חבר כנסת, שהכנסת הסירה ממנו את החסינות לצורך עבירה מסויימת והובא לפני בית המשפט, ובית המשפט דן אותו על עבירה זו למאסר. אין שום דרך לשלילת כהונתו, אלא אם עבירה זו היא מטוג כזה שלא יתכן שאדם שנידון עליה ימשיך להיות חבר כנסת. הכיורן שאני הולך בו הוא כזה: האם אי אפשר לקבל הצעה אומרת, שאם חבר כנסת נידון על עבירה,

אפשר לשלול את כהונתו. הצעה זו אפשר לקבל בשינוי מסויים. עיקר הבעיה שאני מעלה אותה היא זו, האם אין ליצור מצב משפטי, שאין כל אפשרות שחבר כנסת שנידון על עבירה שיש בה משום קלון מוסרי, תישלל ממנו כהונתו.

הי"ר י. הררי:

אקרא בפניכם את ההצעות השונות ואחר כך אגיד מהו סדר ההצבעה.

ישנה הצעה של חברת הכנסת מייטון, האומרת: נידון חבר כנסת על פשע, תפסיק הכנסת את כהונתו

כחבר כנסת לתקופת מאסרו.

הצעתי אני, שהסעיף ישאר כפי שהוא, אלא במקום "פשע" יאמר: "בכל תקופת מאסר שהיא עבור איזו עבירה שהיא, רשאית הכנסת להחליט על הפסקת

כהונתו.

חבר הכנסת בדר מציע למחוק את סעיף 10 בכללו.

חבר הכנסת ציזלינג מציע, שהספכות והמרות ניתנות לטיעה להפסיק את כהונתו בכנסת לחלוטין, לא באופן זמני.

חבר הכנסת כסה מציע, שועדת הכנסת היא אשר תוכל להחליט אם חבר שנידון על פשע יכול לחזור או לא.

חבר הכנסת ברגר מציע, שהכנסת תהיה רשאית להחליט ברוב של שני שלישים.

המשנה ליועץ המשפטי מציע, כי במקרה של עבירות שיש בהן משום קלון מוסרי הכנסת וועדת הכנסת יוכלו להחליט במקרים כאלה בלבד.

י. כסה:
אני מוכן להצטרף לנוסח שהוצע על-ידי המשנה ליועץ המשפטי.

מ. ארנוב:
הערה פרוצידורלית. אם ההצבעה היא בענין שלילת כהונתו בתקופת מאסרו, אני מוכן להצביע על כך. אולם אם ההצבעה היא בענין אצלם, ביטול חברותו בכלל, אביא את הענין לשיקול דעת הטיעה שלי, כי לדעתי אין רשות לפרלמנט להפסיק כהונתו של נבחר.

ח. צדוק:
הצעה לסדר ההצבעה. אני מציע, שתחילה יוצבע אם הועדה בעד או נגד האפשרות של שלילת הכהונה, ואחר כך יוצבע בעד ונגד אם הועדה בעד אפשרות של הפסקה זמנית לתקופת המאסר בלבד. אחרי שיוצבעו שני הדברים הללו, אפשר יהיה לקבוע את הפרטים.

הי"ר י. הררי:
האם מישהו מתנגד לסדר ההצבעה כפי שהוצע על-ידי המשנה ליועץ המשפטי?

מ. בן-עמי:
אני רוצה, שקודם כל נצביע אם ועדת הכנסת מוספכת לקבוע הנחות בענין זה, כי ענין הפסקת כהונתו של חבר כנסת אינה ענין של חסינות כי אם שלילת פעמדו, ולכן לא הוספכה ועדת הכנסת.

הי"ר י. הררי:
חבר הכנסת בן-עמי מעורר נקודה זו, שענין זה שאנו דנים בו עכשיו - הפסקת כהונתו של חבר הכנסת - אינו שייך לחוק החסינות. אני מעמיד לבחירתכם את הצעתו.

ועדת הכנסת
15.5.51

ש. כץ:
אני מציע להעמיד להצבעה את עצם ענין הפסקת הכהונה. אם ענין זה יפול, אין מקום להצעתו של חבר הכנסת בן-עמי.

י. בר-יהודה:
היות, ולדעתי, רק ענין השליה בכלל חורג מסמכותנו, וענין השליה לתקופת המאסר בלבד אינו חורג, אני מציע שלא תצביע את שני הדברים יחד.

ס. בן-עמי:
אנו נדבר על שלילת הכהונה בכלל.

י. נדר:
כיון שזו היא הצעה לסדר שעליה אינו חל הדין שאסור להתנגד לה, אני רוצה להסביר את התנגדותי להצעה זו.

היו"ר י. הררי:
אם אתה עומד על הצעתך לאפשר לחברים לדבר נגד ההצעה, הצביע את הצעתך.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת בדר	-	מיעוט
נגד	-	רוב

ה הצעה נדחית

היו"ר י. הררי:
אני מצביע את הצעת חבר הכנסת בן-עמי, שוועדת הכנסת אינה יכולה להחליט על ביטול כהונתו של חבר כנסת.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת בן-עמי	-	2
נגד	-	6

הצעת חבר הכנסת בן-עמי נדחית

היו"ר י. הררי:
היות ונתקבלה הצעתו של המטען היועץ המשפטי, אני מצביע מי בעד זה שיוצרים אפשרות של ביטול חברותו של חבר-כנסת.

פ. אילנית:
אני סבורה, שהצעתו של חבר הכנסת בדר, לסחוק את הסעיף, היא הצעה טרחנית לכת וצריכה לעמוד ראשונה להצבעה.

היו"ר י. הררי:
שמענו הצעה של היועץ המשפטי ביחס לסדר ההצבעה, ושאלתי אם הוועדה מסכימה להצעה זו. היועץ המשפטי הציע, שתחילה נצביע, אם בכלל תהיה אפשרות לבטל חברות בכנסת. אם נקבל זאת, נחליט באיזה אופן. אחר-כך תעמוד השאלה, אם תהיה אפשרות אצאא להפסיק חברותו של חבר-כנסת לתקופת מאסרו.

ס. ארגוב:

בכדי שלא אוטעה אינני רוצה להצביע קודם על פרינציפ כללי, מכיון שיש לי אידיה קבועה, שאינך יכול להוציא אותי מהכנסת כי אני ניבחרתי על-ידי הבוחרים. מה ששייך לתקופת המאסר, אני מוכן לחפש מוצא מסויים בכדי להעביר את העניין. אולם, מה ששייך לביטול כהונתו בכלל, אינני רוצה שתצביע נוסחה כללית. אני רוצה, שתצביע עכשיו על ביטול הכהונה בתקופת המאסר, וביחס לשאלת ביטול הכהונה בכלל, אציע הפסקת הדיון, כי אני רואה בזה שאלה פרינציפיונית סמדרגה ראשונה, ועל-כן אני רוצה לברר אותה בסיעה שלי.

היו"ר י. הררי:

אם תתקבל החלטה שאין דנים על ביטול, לא יהיה לך צורך ללכת לברר זאת בסיעתך. אם תתקבל החלטה שכך דנים על-כך תציע להפסיק את הדיון.

ההצעה לסדר ההצבעה של היועץ המשפטי נתקבלה.

פ. אילנית:

אני מחוגדת שוב להצעתו של היועץ המשפטי ביחס לסדר ההצבעה ומציעה שנצביע קודם את ההצעה האומרת למחוק את כל הסעיף.

היו"ר י. הררי:

אם כן, הצעתו של המשנה ליועץ המשפטי לא התקבלה וישנן שתי הצעות ביחס לסדר ההצבעה: הצעת המשנה ליועץ המשפטי, שקודם אנו מצביעים באופן עקרוני אם הוועדה בכלל מטפלת באפשרות של ביטול חברות בכנסת, ואחר-כך מצביעים על הפסקה לתקופת המאסר. ישנה הצעה של חברת הכנסת אילנית, להצביע את כל ההצעות וקודם כל את ההצעה הפרחיקה לכת של חבר הכנסת בדר.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת המשנה ליועץ המשפטי	-	סיעות
בעד הצעת חברת הכנסת אילנית	-	רוב.

נתקבלה הצעת חברת הכנסת אילנית

היו"ר י. הררי:

אני מעמיד להצבעה את הצעת חבר-הכנסת בדר למחוק את סעיף 10 לחלוטין.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר-הכנסת בדר	-	8
נגד	-	.7

הצעת חבר-הכנסת בדר נתקבלה.

ס. ארגוב:

אני מציע לא להצביע על-כך כרובע. אני מבקש לאפשר לחברים להתייעץ עם סיעותיהם ביחס לשאלה זו.

היו"ר י. הררי:

בשמונה קולות נגד שבעה נתקבלה ההצעה למחוק את סעיף 10. ישנה הצעה של חבר-הכנסת ארגוב שנבטל את ההצבעה ונאפשר לסייעתו לדון שנית בעניין זה, ולקיים את ההצבעה בישיבה הבאה.

א. ציזלינג: אני מציע לסיים את העבודה בתאם להצבעה זו עד הקריאה בכנסת. בקריאה השנייה תינתן אפשרות, על-דעת כל חברי הוועדה, להצביע שנית סעיף זה.

ס. ארנוב: אם-כן, אני מבין, שמעוף זה יוצבע עוד פעם.

היו"ר י. הררי: כן.

הוחלט: שמותר לדרוש הצבעה נוספת בענין זה.

היו"ר י. הררי: אנו עוברים לסעיף 11:

"(א) חבר-כנסת זכאי, בפנים המדינה לנסיעה חינם אין תשלום באמצעי תחבורה שנבעלות המדינה או שהמדינה פשתתפת בהחזקתם או שמקבלים זכויות מהמדינה ובכל שירותים ציבוריים אחרים."

א. ציזלינג: הניסוח איננו מדוייק, אינו מתאים להחלטת הוועדה.

היו"ר י. הררי: בדרך נמצא הנוסח הקודם. הנוסח החדש תוקן בהתאם להחלטת הוועדה.

ד. בר-לב-האי: אני מציע למחוק את הפלים: "ובכל שירותים ציבוריים אחרים".

י. בר-יהודה: אני מציע, שהניסוח יהיה בהיר יותר כדי שיוכן שהכוונה איננה לשירותי אורזונים.

י. בדר: אני מציע שנכתוב באופן פשוט: אוטובוסים ציבוריים, רכבת ואצניות.

ס. בן-עמי: אני מציע להוסיף: שירותים ציבוריים שיש להם קווים קבועים לכך.

ח. צרוק: אני מציע שהדבר יאמר בצורה כזו: בשירותים ציבוריים להפעל נוסעים, אוטובוסים, רכבת וכו

היו"ר י. הררי: אני חושב שאפשר לקבל את הנוסח של חבר-הכנסת בדר בצירוף התיקון של המשנה ליועץ המשפטי, ואז נכתוב: רכבת, שירותים ציבוריים וכו'.

הצעה בתקבלה

היו"ר י. הררי: אנו עוברים לסעיף 11(ב):

"חבר-כנסת היוצא את המדינה זכאי לקבל דרכון שירות".

אני מציע לכתוב: חבר-כנסת היוצא את המדינה זכאי לקבל, אם רצונו בכך, דרכון שבו יצויין

א. תבורי:

שהוא חבר-כנסת.

הערה טכנית: סעיף זה אינו נמצא במקום הנכון. אני מציע להעביר אותו למקום אחר.

ש. כץ:

הצעה מרחיקה לכת של חבר-הכנסת בר-רב-האי, למחוק את הסעיף כולו.

היו"ר י. הררי:

ה צ ב ע ה

6	-	בעד הצעת חבר-הכנסת בר-רב-האי	נגד
.11	-		

הצעת חבר-הכנסת בר-רב-האי נדחית.

הסתייגות לחבר-הכנסת בר-רב-האי.

ישנה הצעה להשאיר את הסעיף כפי שהוא, והצעה שנייה של חבר-הכנסת תבורי.

היו"ר י. הררי:

ה צ ב ע ה

סיעות	-	בעד הצעת חבר-הכנסת תבורי	נגד
רוב.	-		

הצעת חבר-הכנסת תבורי נדחית

אני מציע: במקום המלה "יוצא" לכתוב "העומד לצאת".

ח. צדוק:

סעיף 11(ב) נתקבל כדלהלן: חבר-כנסת העומד לצאת את המדינה זכאי לקבל דרכון שירות.

אנו עוברים לסעיף 11(ג):

היו"ר י. הררי:

"חבר-כנסת זכאי לטלפון בדירתו ועל המטשלה להתקימו ללא כל תשלום."

במקום הסעיף כפי שהוא נוסח אני מציע לכתוב: חבר-כנסת יהנה מזכות-קדימה בהתקנת טלפון

ד. בר-רב-האי:

בדירתו.

אני מציע להוסיף לזוטה הקיימת בחוק את המושג "זכות קדימה".

י. בדר:

אני מצביע את הצעת חבר-הכנסת בר-רב-האי.

היו"ר י. הררי:

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר-הכנסת בר-רב-האי 5 -
נגד 9 -

הצעת חבר-הכנסת בר-רב-האי נרחיית.

הסתייגות לחבר-הכנסת בר-רב-האי.

צ. יהודה: אני מציע לכתוב: חבר-כנסת זכאי בטלפון לדירתו. אני רוצה להגיד בזה, שאינו זכאי לקבל טלפון באי-תשלום.

היו"ר י. הררי: אני מעמיד להצבעה את הצעת חבר-הכנסת צ. יהודה.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר-הכנסת צ. יהודה - סיעוט
נגד - רוב.

הצעת חבר-הכנסת צ. יהודה נרחיית.

היו"ר י. הררי: אני מעמיד להצבעה את הצעת חבר-הכנסת בדר להוסיף את המלים: "זכות קדימה".

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר-הכנסת בדר 11 -
נגד 1 -

הצעת חבר-הכנסת בדר נתקבלה.

ח. צרוק: אני רוצה להציע לכתוב: "על הרשות המוסמכת במקום המלים: "על הסמלה".

ההצעה נתקבלה.

היו"ר י. הררי: אנו עוברים לחלק השני של סעיף 11(ג):

"כל השיחות העירוניות וכן 15 השיחות הראשונות בכל חודש בין-העירוניות הן חינם ללא תשלום. כל השיחות הן העירוניות והן בין-העירוניות סבנין הכנסת הן ללא תשלום.

כל שיחה של חבר-כנסת סבנין הכנסת או סדירמו הפרטית או משרד דואר יהיה לה משפט בכורה אם באה על-כך דרישה מאת חבר-הכנסת.

ע. סימון: אני רואה בזה נשק ציבורי. אני מתנגדת לכך שתהיה לחברי הכנסת זכות בכורה, ושידברו ללא תשלום.

צ. יהודה: אני מציע לפחוק את שני הקטעים הללו.

צריך להכניסם בחוק. הצעת האלטרנטיבית היא, שהוועדה תלך באותה הדרך שהלכה לגבי התוספת לשכר, ותכניס כאן רק הוראה האומרת, שוועדת הכנסת רשאית לקבוע מידי פעם בפעם את מספר השיחות המקומיות והבין-עירוניות שתהיינה חינם אין כסף.

אני רוצה להשלים את הסתייגותי אלא לסעיף 11(ג). אני מציע למחוק את הפסקה הראשונה

ד. בר-רב-האי:

ולהשאיר את הפסקה השנייה.

אני חושב שהענין של זכות הנכורה צריך להשאר בחוק, ורק בנוגע לכך, כמה בתשלום וכמה לא, על-כך תחליט ועדת הכנסת.

י. בר-יהודה:

אני מתנגדת להצעות של המסנה ליועץ א המספטי וחבר-הכנסת בר-יהודה, שוועדת הכנסת תחליט מה הוא מספר השיחות ללא תשלום, כי זה לא יחייב את דואר ישראל.

פ. אילנית:

אני מציע לכתוב: לכל חבר כנסת זכות לשיחות חינם בעיר, ולשיחות חינם בין-עירוניות כפי שתקבע ועדת הכנסת. הצעה זו אני מציע אם לא תתקבל ההצעה שדנים בה עתה.

א. ציזלינג:

אני סוכן לקבל את הצעת חבר הכנסת ציזלינג.

ח. צדוק:

אנו עוברים להצבעות. תחילה אצביע את הצעת חברי הכנסת מיטון וצבי יהודה כפי שנוסחה לע

הי"ר הררי:

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חברי הכנסת מיטון צבי יהודה - 3
נגד - 10

ההצעה נדחתה

הסתייגות לחברי הכנסת מיטון צבי יהודה.

בעד ההצעה של חבר הכנסת בר-רב-האי - 5
נגד - 11

ההצעה נדחתה

הסתייגות לחבר הכנסת בר-רב-האי ולחבר הכנסת קלינגוב.

בעד הצעת חבר הכנסת ציזלינג להשאיר את הסעיף כפי שהוא מנוסח - 10
נגד - 8

סעיף 11(ג) נתקבל כפי שהוא מנוסח

הסתייגות לי"ר ועדת הכנסת, י. הררי.

אנו עוברים לסעיף 11(ד):
כל סכתב בדאר אל חבר כנסת לפי הכתובת של

הי"ר י. הררי:

פירסום של הממשלה.

חבר כנסת רשאי לקבל, ללא תשלום, כל חומר

היו"ר י. הררי:

אני חושב שכולנו מסכימים שערבנו כאן שני דברים.

א. ציזלינג:

אני מציע לסמן את הפסקא השניה בסעיף קטן ה'.

א. מזור:

אני מציע לפחוק את המלים: "כל מכתב בדאר אל חבר כנסת".

צ. יהודה:

אני מציע לפחוק את כל הסעיף.

י. בדר:

אני מציע לציין: מחוץ לדברי דפוס וחבילות.

י. בר-יהודה:

צריך להוסיף את הפלה "בארץ".

היו"ר י. הררי:

אני מצביע את ההצעה המרחיקה לכת של חבר הכנסת צ. יהודה למחוק את הסעיף.

ה צ ב ע ה.

בעד הצעת חבר הכנסת צ. יהודה 5 -
נגד 9 -

ההצעה נדחתה

הסתיבות לחבר הכנסת צ. יהודה.

בעד הצעת חבר הכנסת מזור 6 -
נגד 9 -

ההצעה נדחתה

הסתיבות לחבר הכנסת מזור.

ד. בר-רב-האי: אני מתנגד לכל הסעיף, אבל במידה שיש בו טעם, הרי צריך להוסיף את המלים: דברי דפוס.

היו"ר י. הררי:

אצביע את הצעת חבר הכנסת בר-רב-האי.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת בר-רב-האי 2 -
נגד 7 -

ההצעה נדחתה

י. בר-יהודה: ביחס לפסקא ה', דברנו על סל חומר פרסום של הממשלה שאינו סודי.

ד. בר-רב-האי:

פרסום אינו סודי.

ח. צדוק:

אני מציע לכתוב: כל חומר המתפרסם ברבים עלידי הממשלה.

א. ציזלינג:

אני מציע להשאיר את הסעיף כפי שהוא בהוספת המלים: לא כולל חומר סודי.

ח. שובי:

אני תומך בהצעת חבר הכנסת ציזלינג. אני מציע לכם להתפשר על הסעיף כפי שהוא פנסוח.

היו"ר י. הררי:

בענין הדרכון אני רוצה להציע הצעה
אלטרנטיבית, ששר החוץ יכול לסרב לתת דרכון

פ. ארנוב

באשור ועדת הכנסת.

אני מציעה שנסיים את הדיון בחוק זה ביום
בשעה 19.00.

פ. אילנית:

איננו יכולים להשתתף בישיבה זו, כי יש
לנו ישיבת סיעה.

פ. נורוק:

הוחלט: לקיים ישיבה בשעה 19.00.

הישיבה נועלה בשעה 11.00